

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/72/2020
Identifikačné číslo spisu: 5116212195
Dátum vydania rozhodnutia: 21.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5116212195.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X. N., bývajúceho v B. X, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ing. Martin Chlapík s. r. o., so sídlom v Žiline, Sládkovičova 13, IČO: 47 253 339, proti žalovaným 1/ I. C., bývajúcemu v B. X, 2/ C. C., bývajúcej v Ž., P. XXXX/XX, 3/ B. C.Č., bývajúcej v B. X, zastúpeným spoločnosťou Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s. r. o., so sídlom v Žiline, Daniela Dlabača 35, IČO: 36 806 498, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 C 122/2016, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. augusta 2019 sp. zn. 9 Co 162/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/ a 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 25 C 122/2016-198 z 5. marca 2018 odmietol žalobu na obnovu konania. Vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal súdneho výroku, ktorým by súd zrušil právoplatnosť v rozhodnutí č. 9 C 401/1998-185 a č. 6 Co 162/2006. Na základe výzvy súdu prvej inštancie doplnil, že jeho žalobu treba považovať za obnovu konania. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 413 ods. 1, 2 a § 403, § 404 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a konštatoval, že žaloba nespĺňa jednotlivé dôvody na povolenie obnovy konania, najmä bola podaná oneskorene po uplynutí subjektívnej, aj objektívnej lehoty, zároveň znalecký posudok, ktorý mal byť dôvodom pre obnovu konania, neobsahoval žiadne nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré v pôvodnom konaní nebolo možné použiť a preukázať. Z týchto dôvodov odmietol žalobu na obnovu konania v zmysle ustanovenia § 413 ods. 1 písm. a), d) a e) CSP.

1.2. K vznesenej námietke zaujatosti v podaní z 19. februára 2018 uviedol, že neobsahuje náležitosti stanovené v ustanovení § 52 a nasl. CSP, a preto na ňu neprihliadal.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 262 v spojení s § 255 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalobcom uznesením č. k. 9 Co 162/2019-349 z 27. augusta 2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Výslovil, že žalovaní 1/, 2/, 3/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, ktorý náležitým spôsobom skúmal existenciu dôvodov prípustnosti podanej žaloby o obnovu konania, ako aj dostatočne zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, ktoré vyhodnotil v súlade s § 195 CSP. Zdôraznil, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyhodnotiť skutkový stav, ako aj právne posúdenie inak. Napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, lebo mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal, že súd prvej inštancie vydal rozhodnutie až po námietke zaujatosti podanej z jeho strany. Podľa jeho názoru, sa súde vôbec nezaoberali hlavným dôvodom návrhu na obnovu konania, a to vedomým a úmyselným porušením základných ľudských práv a ústavného práva vlastníť majetok. Ďalej namietal skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd v konaní, ktorého obnovy sa domáhal. Podotkol, že súd v odôvodnení označil nesprávnu parcelu nehnuteľnosti, o ktorú sa spor viedol. Navrhol zrušiť rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaní v písomnom vyjadrení k dovolaniu sa nestotožnili s podaným dovolaním. Podľa ich názoru neexistuje dôvod pre dovolacie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) v spojení s ustanovením § 2 CMP po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

K stručnému odôvodneniu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 3 CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

12. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 26/94).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4 Cdo 140/2019 alebo sp. zn. 4 Cdo 120/2019).

14. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

15. Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že na jeho uplatnenie musia byť splnené osobitné zákonom stanovené podmienky. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážená sprísnenými podmienkami prípustnosti.

16. V preskúmvanej veci sa žalobca domáhal povolenia obnovy konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9 C 401/1998, v ktorom konaní bol návrh na vypratanie garáže zamietnutý. Namietal skutkové tvrdenia v spore, ako aj výpoveď právnej predchodkyne žalovaných v tomto spore.

17. Dovolací súd nepovažoval tvrdenie žalobcu týkajúce porušenia jeho základných ľudských a ústavných práv v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9 C 401/1998, ktoré je právoplatne skončené od 30. októbra 2006 za relevantné, lebo dôvodom odmietnutia žaloby o obnovu konania bolo nesplnenie procesných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 413 ods. 1 písm. a), d) a e) CSP, t. j. z procesných dôvodov, a preto dôvodnosť podanej žaloby o obnovu konania súdy nižších inštancií vecne neposudzovali. Týmto procesným postupom nedošlo k porušeniu procesných práv strany v spore, a preto uplatnený dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá prípustnosť dovolania.

18. Z týchto dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaných v dovolacom konaní, ktorým priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.